KOMISJA KODYFIKACYJNA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

SEKCJA POSTĘPOWANIA CYWILNEGO. TOM I. ZESZYT 3.

TREŚĆ NUMERU:

PROJEKT USTAWY ZAPROWADZAJĄCEJ KODEKS POLSKIEJ PROCEDURY CYWILNEJ, PRZYJĘTY W DRUGIEM CZYTANIU PRZEZ PODKOMISJĘ PRZYGOTOWAWCZĄ (KOMITET REDAKCYJNY) SEKCJI POSTĘPOWANIA CYWILNEGO KOMISJI KODYFIKACYJNEJ.

325560

KOMISJA KODYFIKACYJNA
Rzeczypospolitej Polskiej
BIURO GŁÓWNE
Warszawa, Mokotowska 14
tel. 91-82

Dnia ..... 1927.
SG. Nr. .....

PISMO OKÓLNE

Sekretarjatu Generalnego
Komisji Kodyfikacyjnej Rzeczypospolitej Polskiej

do

Sądów, Zrzeszeń i Instytucyj
Prawniczych Rzeczypospolitej Polskiej.

W związku z pismem okólnem Sekretarjatu Generalnego Komisji Kodyfikacyjnej z dnia 20 lipca 1927 za Nr. SG. 895/27 — i na mocy Art. 27 Regulaminu Ogólnego Kom. Kod. — Sekretarjat Generalny Komisji ma zaszczyt przesłać *projekt ustawy zaprowadzającej kodeks procedury cywilnej,* uchwalony w drugiem czytaniu Komitetu redakcyjnego.

Sekretarjat Generalny Komisji Kodyfikacyjnej uprzejmie prosi Sądy, Zrzeszenia i Instytucje prawnicze o podanie swoich uwag na piśmie w terminie *do dnia 15 stycznia 1928.*

Uwagi po tym terminie nadesłane nie będą wzięte pod rozwagę.

Prof. Dr. E. Stan. Rappaport.
Członek Prezydjum
Sekretarz Generalny Komisji Kodyfikacyjnej.

W. Żalińska
Kierownik Biura.

TT.

Ustawa zaprowadzająca kodeks procedury cywilnej.

Rozdział I: Przepisy ogólne .. .. Art. I — XVII.

Rozdział II: Przepisy obowiązujące w okręgach Sądów Apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie ..... Art. XVIII — XXV.

Rozdział III. Przepisy obowiązujące w okręgach Sądów Apelacyjnych we Lwowie i w Krakowie oraz Sądu Ziemskiego (Okręgowego) w Cieszynie.... Art. XXVI—XXXVIII.

Rozdział IV: Przepisy obowiązujące w okręgach Sądów Apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu oraz Sądu Ziemskiego (Okręgowego) w Katowicach .... Art. XXXIX — XLV.

Rozdział V: Przepisy przechodnie ..... Art. XLVI — LI.

PROJEKT
USTAWY ZAPROWADZAJĄCEJ KODEKS PROCEDURY CYWILNEJ.

ROZDZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Art. I.

Kodeks procedury cywilnej oraz niniejsza ustawa wchodzą w życie w dniu .....

Przepisy dotychczas obowiązujące tracą moc o tyle, o ile tyczą się przedmiotów określonych przez kodeks procedury cywilnej oraz ustawę niniejszą.

Ilekroć ustawa niniejsza uchyla lub utrzymuje w mocy przepisy dotychczas obowiązujące, wyszczególnienia te nie są wyczerpujące.

Art. II.

Pozostają w mocy przepisy ustaw szczególnych, odmienne od przepisów kodeksu procedury cywilnej, a dotyczące postępowania sądowego w sporach tam przewidzianych.

Postanowienie to nie dotyczy ustaw i statutów, zawierających osobiste przywileje w zakresie postępowania sądowego w cywilnych sprawach spornych.

Art. III.

Jeżeli przepisy procedur dzielnicowych, mające nadal obowiązywać, lub inne ustawy, albo statuty spółek, zakładów lub

stowarzyszeń, zatwierdzone przez Państwo, powołują się na przepisy procedur dzielnicowych, należy w ich miejsce stosować odpowiednie przepisy kodeksu procedury polskiej.

Art. IV.

§ 1. Pozostają w mocy przepisy o właściwości sądu, odmienne od przepisów kodeksu procedury cywilnej, a zawarte w szczegółowych ustawach, wydanych przed wejściem w życie ustawy niniejszej.

§ 2. Przepisy art. .... p. 6 K. P. C. nie naruszają właściwości urzędu patentowego, określonej w ustawie o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych z dnia 5 lutego 1924 Dz. U. Nr. 31 poz. 306.

Uwaga: Powołany tu — narazie bez numeracji — artykuł, dotyczy przepisu, który wraz z innymi przepisami pierwotnego projektu ustawy o sądach powszechnych w przedmiocie rzeczowej właściwości sądów, będzie dodatkowo wcielony do kodeksu proc. cyw. Wedle tego przepisu spory o ochronę patentów, wzorów i znaków towarowych należą do wyłącznej właściwości sądów ziemskich (okręgowych).

§ 3. Przepisy kodeksu procedury cywilnej o wyłączeniu sędziego stosują się odpowiednio do prokuratora, biorącego udział w sprawie; wniosek o wyłączenie udziela sąd władzy, której prokurator bezpośrednio podlega.

§ 4. W przypadkach, gdy przepisy prawa cywilnego w celu zachowania skutków prawnych wymagają wezwania o zastępstwo lub przypozwania, te same skutki prawne pociągnie za sobą oznajmienie sporu, wedle kodeksu procedury cywilnej.

§ 5. Postanowienia kodeksu procedury cywilnej o zastępstwie przez adwokatów nie naruszają przepisów o uprawnieniach Prokuratorji Generalnej do zastępstwa, stosują się jednak odpowiednio w przypadkach zastępstwa przez Prokuratorję Generalną.

§ 6. Dopóki ogólna ordynacja adwokacka lub inna ustawa nie określi zakresu, w jakim aplikanci i kandydaci adwokaccy mogą w procesach zastępować adwokatów, tak długo dotychczasowe przepisy ustaw dzielnicowych, określające zakres uprawnień tych osób, pozostają w mocy .

§ 7. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości określi szczegóły prowadzenia rejestru ogólnych pełnomocnictw udzielonych adwokatom.

§ 8. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu wyda rozporządzenie, zawierające szczegółowe postanowienia o prawie ubogich w postępowaniu sądowem.

§ 9. Jeżeli sąd ma wątpliwość co do wzajemności obcego państwa przy udzielaniu prawa ubogich, żądaniu zabezpieczenia kosztów procesowych lub w innych przypadkach z zakresu postępowania sądowego, zwróci się o wyjaśnienie do Ministra Sprawiedliwości.

§ 10. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych, określi sposób doręczenia pism sądowych osobom, które korzystają z prawa zakrajowości lub przebywają w mieszkaniu takich osób, oraz osobom przebywającym zagranicą.

§ 11. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oznaczy te dni świąteczne, w których nie wolno wzywać do sądu osób, nie należących do wyznania rzymsko-katolickiego.

§ 12. Za porę nocną w rozumieniu kodeksu procedury cywilnej poczytuje się czas od godziny dziesiątej wieczór do godziny szóstej rano.

§ 13. Pozostają w mocy przepisy ustaw cywilnych dzielnicowych o ważności i skutkach przyznania pozasądowego, chociażby ono nie było uczynione wobec drugiej strony.

§ 14. Pozostają w mocy przepisy ustaw cywilnych dzielnicowych, wymagające dowodu z dokumentu w celu stwierdzenia pewnych stosunków.

§ 15. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oznaczy drogą rozporządzenia rotę przysięgi stosownie do wyznania osoby do złożenia przysięgi obowiązanej.

§ 16. Przepisy Art. 280 i 281 kod. proc. cyw. o przysiędze świadków stosują się odpowiednio do przysięgi wyjawienia, o ile poszczególne nadal obowiązujące przepisy w tym względzie czego innego nie postanawiają.

§ 17. Zeznanie strony pod przysięgą ulega takiej samej karno-sądowej ocenie, jak kazda inna przysięga, złożona przed sądem.

W protokóle rozprawy należy stwierdzić, że przed zbadaniem strony pod przysięgą zwrócono jej uwagę na karalność fałszywych zeznań pod przysięgą.

§ 18. Sposób mianowania i utrzymywania list stałych znawców sądowych, określi w drodze rozporządzenia Minister Sprawiedliwości.

§ 19. Pozostają nienaruszone postanowienia, zawarte w ustawach Rzeczypospolitej w przedmiocie upoważnienia sądu do odraczania terminu dopełnienia zobowiązania.

§ 20. Oryginalnymi dokumentami w rozumieniu art. 463 kod. proc. cyw. są także urządzone wypisy z aktów sądowych lub notarjalnych, wydane na zasadzie przepisów dzielnicowych.

§ 21. Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości unormują należytości świadków i znawców, opłaty za doręczenia i inne czynności sądowe, niemniej postępowanie w celu ściągnięcia tych należytości i opłat w drodze sądowo-administracyjnej.

Art. V.

W sporach małżeńskich niemajątkowych obowiązują następujące szczegółowe postanowienia:

§ 1. Zastępstwo stron przez adwokatów nie jest obowiązkowe w postępowaniu przed sądem ziemskim (okręgowym).

§ 2. Przepisy kodeksu procedury cywilnej o obowiązkowej odpowiedzi na pozew nie mają zastosowania.

§ 3. Przewodniczący lub sędzia przez niego wyznaczony może przed rozprawą wezwać strony do osobistego stawienia się w celu dania wyjaśnień; może również sprawdzić okoliczności konieczne do rozpoznania sprawy.

§ 4. Rozprawa odbędzie się bez względu na niestawiennictwo jednej z stron. Przepisy o wyrokach zaocznych nie mają zastosowania.

§ 5. Na żądanie pozwanego sąd odrzuci pozew, jeżeli powód nie stawi się na rozprawie.

§ 6. Przepisy o spoczywaniu nie mają zastosowania w procesach o unieważnienie małżeństwa.

§ 7. Dowód z przesłuchania stron dopuszczony być może tylko w razie konieczności uzupełnienia innych już przeprowadzonych dowodów.

Art. VI.

Pozostają w mocy przepisy o tymczasowej (natychmiastowej) wykonalności wyroków, oraz o zabezpieczeniu powództwa, tymczasowych zarządzeniach i aresztach.

Art. VII.

Prezydent Rzeczypospolitej władny jest na wniosek Ministra Sprawiedliwości oznaczyć w drodze rozporządzenia, w których okręgach sądów apelacyjnych lub sądów ziemskich (okręgowych), oraz przez jak długi okres czasu, przepisy kodeksu procedury cywilnej o postępowaniu upominawczem nie będą miały zastosowania.

Art. VIII.

Pozostają w mocy przepisy, w myśl których sądy powinny zawiadamiać inne władze lub ich organa o wniesieniu pozwów lub o innych okolicznościach ujawnionych w toku procesu.

Art. IX.

Za tego, kto nie umie lub nie może się podpisać, podpisze pismo, pełnomocnictwo sądowe lub zapis na sąd polubowny,

osoba przez niego upoważniona z wymienieniem przyczyny, dla której tamta osoba podpisu swego sama nie umieściła.

Ważność i skuteczność czynności dokonanej z naruszeniem powyższego postanowienia, nie może być kwestjonowaną, jeżeli podpis nieprawidłowy umieszczono zgodnie z wolą osoby mającej się podpisać.

Art. X.

Przewidziane w kodeksie procedury cywilnej grzywny użyte być mają na cele opieki społecznej, które na wniosek Ministra Sprawiedliwości określi rozporządzenie Rady Ministrów.

W razie niemożności ściągnięcia grzywny zamieni ją sąd na areszt, a to grzywny poniżej dwudziestu złotych na dwanaście godzin aresztu, grzywny zaś w kwocie dwudziestu złotych lub powyżej, na tyle dni aresztu, ile wypadnie na każde choćby tylko rozpoczęte dwadzieścia złotych, nie wyżej jednak, niż na dziesięć dni aresztu.

Co do sposobu wykonania aresztu stosować należy odpowiednie przepisy procedury karnej.

Nie wolno zamieniać na areszt grzywn nałożonych na rzeczników stron lub na inne osoby w art. 79 kod. proc. cyw. wymienione, o ile występują w charakterze strony lub jako ustawowi zastępcy.

Art. XI.

Każdą osobę bez względu na jej przynależność państwową zapozwać można o wykonanie obowiązków prawnych, powstałych w Państwie polskiem, choćby w niem nie mieszkała lub nie miała siedziby.

Art. XII.

Jurysdykcji sądów polskich nie podlegają osoby, które na zasadzie prawa międzynarodowego posiadają prawo zakrajowości, cudzoziemcy członkowie Komisji, urzędów i sądów międzynarodowych, o ile podczas urzędowania zagranicą używają

przywilejów i uwolnień dyplomatycznych, oraz osoby należące do składu poselstwa, jakoteż członkowie ich rodzin razem z nimi zamieszkali, wreszcie osoby będące u nich w służbie, jeżeli są obywatelami państwa przez tamte osoby reprezentowanego.

Osoby powyżej wymienione podlegają jednak jurysdykcji sądów polskich, jeżeli dobrowolnie jej się poddadzą, a jeżeli rozchodzi się o osoby reprezentujące obce państwo, za zgodą tego państwa.

Wszystkie te osoby podlegają bezwzględnie jurysdykcji sądów polskich w procesach dotyczących nieruchomości w Polsce położonych tak co do praw natury rzeczowej, jak i ze stosunku najmu i dzierżawy z wyjątkiem procesów o czynsz, oraz w procesach dotyczących przedsiębiorstw tych osób w Polsce położonych.

Przepisy powyższe nie stoją na przeszkodzie stosowaniu odwetu.

Uwaga. Powyższy artykuł umieszczony będzie w tekście kodeksu procedury cyw. po rozważeniu opinji Ministerstwa Spraw Zagranicznych, o którą proszono.

Art. XIII.

Przepisy kodeksu procedury cywilnej nie naruszają postanowień Art. 18 i 19 ustawy z dnia 11 listopada 1924 Dz. U. Nr. 103 poz. 944 o organizacji konsulatów i o czynnnościach konsulów.

Art. XIV.

Przestają obowiązywać przepisy sprzeczne z postanowieniami kodeksu procedury cywilnej co do właściwości sądu oraz co do trybu postępowania sądowego w sprawach o wynagrodzenie szkody, jaką wyrządziły obywatelowi organa władzy państwowej lub samorządowej przez działalność urzędową, niezgodną z prawem lub obowiązkami służby, oraz z tytułem niesłusznego uwięzienia lub niesłusznie odcierpianej kary.

Art. XV.

Utrzymuje się w mocy obowiązujące dotąd przepisy, na których podstawie spory w nich określone poddane są pod rozstrzygnięcie stałych sądów polubownych lub urzędów rozjemczych.

Art. XVI.

Minister Sprawiedliwości wyda rozporządzenie o wynagrodzeniu osób nie będących adwokatami a uprawnionych do zajmowania się zawodowo zastępstwem stron przed sądami.

Art. XVII.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości określi przepisy postępowania przed sędzią pokoju.

ROZDZIAŁ II.

Przepisy obowiązujące w okręgach Sądów Apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

Art. XVIII.

§ 1. Uchyla się art. 13 i 14 K. C. P.

§ 2. Przepisy kodeksu procedury cywilnej o miejscu zamieszkania nie uchybiają postanowieniom Art. 26 do 35 K. C. P. w przypadkach, gdy prawo cywilne powołuje się na miejsce zamieszkania. Art. 35 K. C. P. o ile dotyczy miejscowej właściwości sądu, będzie miał zastosowanie tylko w przypadkach obrania miejsca zamieszkania w tych aktach, które zawarte były przed dniem wejścia w życie kodeksu procedury cywilnej.

§ 3. Przed sąd wedle Art. 33 kod. proc. cyw. właściwy wytaczać należy także powództwa przeciw kuratorowi spadku wakującego (Art. 811 do 814 K. C. Nap.), oraz przeciwko masie spadkowej zmarłego właściciela, gdy niema bądź spadkobierców uznanych, bądź spadkobierców, którzy objęli spadek w posiadanie (Art. 1162 do 1178[1] T. X. Cz. I wyd. z r. 1914 Zb. Pr. Ces. Ros.).

§ 4. Uchyla się artykuły 1320, 1331, 1332, 1354 i 1356 K. C. Nap., nadto uznaje się za uchylone artykuły 1315 do 1319, 1322 do 1327, 1329, 1330, 1333 do 1336, 1341 do 1348, 1257 do 1369, 1715, 1716, 1781, 1924, 1950 i 2275 K. C. Nap. oraz artykuł 17 kod. handl. obowiązującego na obszarach b. Królestwa Kongresowego.

Uchyla się również uzależnione od sumy lub wartości przedmiotu zastrzeżenia, zawarte w artykułach 1834, 1923, 1985 i 2074 K. C. Nap.

§ 5. W przypadkach, w których prawo cywilne przewiduje dowód ze świadków, choćby pod warunkiem istnienia początku dowodu na piśmie, lub dowód z wieści powszechnej, może być dopuszczony także dowód z przesłuchania stron.

Jeżeli chodzi o fakty, na które wedle prawa cywilnego dowód z zeznań świadków nie jest dopuszczalny, dowód ten, jak również dowód z przesłuchania stron będzie dopuszczony tylko wówczas, jeżeli istnieje początek dowodu na piśmie.

§ 6. Przez początek dowodu na piśmie rozumie się każdy akt pisemny pochodzący od tego, przeciw komu jest stawiany lub od tego, kogo on przedstawia, a czyniący prawdopodobnym fakt przytaczany.

§ 7. Do obliczania terminów prawa cywilnego Art. 170 kod. proc. cyw. ma zastosowanie.

Art. XIX.

Dla obszaru, w którym obowiązują przepisy prawa cywilnego zawarte w Tomie X Części I Zbioru Praw Ces. Ros. pozostają tymczasowo w mocy artykuły 19 do 27 i Art. 484 ros. ustawy postęp. sąd. (wydanie z r. 1914).

Art. XX.

§ 1. Przepisy ros. ustawy postępowania sądowego w sprawach małżeńskich i o prawość pochodzenia pozostają nienaruszone, atoli z następującemi wyjątkami:

a) uchyla się artykuły 1339, 1341, 1342, 1345^2, 1345^3, ustęp 2, artykułu 1345^8, artykuły 1355, 1356^3, 1356^9, 1621 i 1622.

b) Art. 1356[4] otrzymuje brzmienie następujące:

„Do spraw małżeńskich staroobrzędowców i członków sekt stosują się przepisy o postępowaniu w sprawach małżeńskich zawarte w artykułach 1340 do 1353 niniejszej ustawy. Nadto w sprawach o rozwiązanie małżeństwa z powodu zaginienia bez wieści jednego z małżonków stosują się przepisy zawarte w ustawie o nieobecnych i zaginionych z dnia 27 stycznia 1922 Dz. U. Nr. 11 poz. 87, w sprawach zaś o rozwiązanie małżeństwa z powodu cudzołostwa lub niezdolności jednego z małżonków do współżycia małżeńskiego — przepisy artykułów 47 do 49 T. X. Cz. I Zb. pr. Ces. Ros.)".

§ 2. W procesach małżeńskich, jeżeli chodzi o stwierdzenie przyczyny nieważności lub rozwodu — sąd stosuje posiłkowo przepisy kodeksu procedury cywilnej ze zmianami przewidzianemi w Art. V. Sąd nie jest jednak związany uznaniem roszczenia, przyznaniem faktów, sprzeciwem stron przy dopuszczeniu dowodu, zrzeczeniem się przez nie dowodu, lub zwolnieniem świadka od przysięgi.

§ 3. W procesach niemajątkowych ze stosunku małżeństwa zawartego w formie cywilnej stosowane będą tymczasowo szczególne przepisy postępowania obowiązujące w procesach małżeńskich należących do jurysdykcji sądów cywilnych.

Art. XXI.

§ 1. Przepisy o postępowaniu wykonawczem stosowane będą z wyłączeniem art. 896 ros. ustawy postęp. sąd. w sprawach o działy spadkowe oraz o prawo wykupu z Art. 1447 tej ustawy.

§ 2. Artykuły 1759, 1760 i 1765 ros. ustawy post. sąd., dotyczące działów majątkowych, zostają uchylone i w ich miejsce wchodzą odpowiednie przepisy kodeksu procedury cywilnej.

Art. XXII.

Przepisy o postępowaniu sądowem w sprawach o rozgraniczenie i ustalenie granic, zawarte w dodatku I do Art. 1400

uwaga 1 ros. ustawy postęp. sąd. uchyla się z tem, że sprawy graniczne ostatecznie uznane za ulegające rozpoznaniu w trybie postępowania sądowego należą do właściwości sądów ziemskich (okręgowych), które w tem postępowaniu stosują przepisy zawarte w artykułach 942 do 956 i 964 do 973 T. X. Cz. 2 (wyd. z r. 1893) Zbioru pr. Ces. Ros.

Art. XXIII.

W sprawach nieunormowanych kodeksem procedury cywilnej zastępstwo stron przez adwokatów obowiązuje tylko w rozprawach przed sądami apelacyjnemi i w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

Art. XXIV.

W przypadkach, w których prokurator powołany jest do zgłaszania wniosków, przedstawia je ustnie po rozprawie stron. Treść wniosków prokuratora winna być wciągnięta do protokółu posiedzenia sądowego. Stronom służy prawo prostować jedynie omyłki, którychby się prokurator dopuścił w przytoczeniu okoliczności sprawy.

Art. XXV.

Decyzje sądów II instancji w jakiemkolwiek postępowaniu cywilnem wedle szczególnych przepisów, a kończące postępowanie w sprawie, ulegają zaskarżeniu w drodze kasacji bez względu na wartość przedmiotu sprawy.

ROZDZIAŁ III.

Przepisy obowiązujące w okręgach Sądów Apelacyjnych we Lwowie i w Krakowie oraz Sądu Ziemskiego (Okręgowego) w Cieszynie.

Art. XXVI.

Pozostają nienaruszone przepisy II noweli do austr. kodeksu cywilnego z dnia 22 lipca 1915 Dz. U. P. Nr. 208 o postępowaniu celem odnowienia lub sprostowania granic.

Art. XXVII.

Pozostają w mocy postanowienia § 6 ustawy o sprzedażach na raty z dnia 27 kwietnia 1896 austr. Dz. U. P. Nr. 70 co do wykluczenia właściwości sądu dopełnienia umowy, oraz co do wykluczenia poddania się właściwości sądu zresztą niewłaściwego.

Art. XXVIII.

Obowiązują nadal §§ 11 i 12 ustawy w kontrakcie ubezpieczenia z dnia 23 grudnia 1917 austr. Dz. U. P. Nr. 501 dotyczące umowy o sąd polubowny oraz właściwości sądu.

Art. XXIX.

Pozostają w mocy przepisy austr. kodeksu cywilnego o dowodach tyczących się przeszkody małżeńskiej i ślubnego pochodzenia dziecka, w szczególności § 99 ze zmianą wynikającą z Art. V § 7 niniejszej ustawy, § 157 oraz § 158 w brzmieniu III noweli.

Art. XXX.

Służące posiadaczowi nieruchomości lub prawa rzeczowego w myśl §§ 340 do 342 austr. kodeksu cywilnego uprawnienie do żądania sądowego zakazu zamierzonej budowy gaśnie, jeżeli prowadzący budowę zgodnie z przepisami budowlanemi podał prośbę o udzielenie zezwolenia na budowę, a posiadacz budową tą rzekomo zagrożony i do komisji budowlanej prawidłowo i w należytym czasie wezwany, przed nią nie stanął, lub nie wniósł zarzutów przeciw prośbie o zezwolenie na budowę.

Art. XXXI.

Również pozostają w mocy przepisy prawa cywilnego:

a) uznające pewne dokumenty za dokumenty publiczne lub stawiające je na równi z dokumentami sporządzonemi w Polsce;

b) czyniące moc dowodową dokumentu prywatnego zależną od pewnych wymogów;

c) wymagające innego dowodu na datę wystawienia dokumentu, aniżeli oświadczenia wystawcy;

d) określające sposób przedkładania ksiąg handlowych, tudzież skutki prawne zaniechanego przedłożenia;

e) dotyczące przedkładania dzienników stręczycieli handlowych;

f) dotyczące przedkładania pierwopisów dokumentów notarjalnych.

Art. XXXII.

Przepisy postępowania w sprawach małżeńskich utrzymuje się w mocy ze zmianami przewidzianemi w Art. V niniejszej ustawy i z tą dalszą zmianą, że niema pierwszej audjencji, ani postępowania przygotowawczego, a w miejsce rewizji wchodzi skarga kasacyjna.

Art. XXXIII.

W przypadku z § 48 ust. 2 austr. ustawy hipotecznej, właściciel nieruchomości lub prawa hipotecznego może wnieść pozew o ustalenie nieistnienia zaprenotowanego prawa, a w razie uzyskania korzystnego rozstrzygnięcia zapobiec ponownemu dozwoleniu prenotacji zapomocą adnotacji tego rozstrzygnięcia w księdze gruntowej.

Art. XXXIV.

W miejsce Art. XLV austr. ustawy wprowadzonej do procedury cyw. — utrzymanego w mocy w Art. 103 Rozporządzenia Prezydenta Rzpltej z dnia 14 listopada 1924 Dz. U. Nr. 100 poz. 926 o prawie wekslowem, i w Art. 58 Rozporządzenia Prezydenta Rzptej z tej samej daty poz. 927 o prawie czekowem, chodzi w zastosowanie następujące postanowienie:

„Co do przedawnienia wekslowego i czekowego uważa się wystąpienie z odpowiedniem roszczeniem podczas ustnej rozprawy w obecności strony przeciwnej, za równoznaczne z wniesieniem pozwu“.

Art. XXXV.

W sprawach z stosunku najmu i dzierżawy obowiązują następujące postanowienia:

§ 1. Pozostają w mocy przepisy określające terminy wypowiadania umów najmu i dzierżawy gruntów, budynków i innych rzeczy nieruchomych lub ustawowo za nieruchome uznanych, tudzież terminy oddania i odebrania takich przedmiotów najmu lub dzierżawy.

Tam, gdzie takich przepisów niema, albo istniejące zmienićby należało, może właściwy urząd wojewódzki w porozumieniu z sądem apelacyjnym danego okręgu terminy te ustanowić względnie zmienić.

Urząd wojewódzki, w porozumieniu z sądem apelacyjnym, może również wydać postanowienia normujące, w jakim czasie i w jakim zakresie najmujący lub dzierżawca winien po wypowiedzeniu dozwolić oglądania przedmiotów najmu lub dzierżawy osobom, które zamierzają wziąć je w najem lub dzierżawę. Zarządzenia takie ogłosić należy w Monitorze Polskim.

§ 2. Jeżeli wypowiedzenie umowy najmu lub dzierżawy przedmiotów w § 1 ustępie 1 określonych jest według przepisów prawa cywilnego konieczne, aby zapobiec milczącemu odnowieniu umowy albo spowodować jej rozwiązanie, naówczas

a) w przypadku, jeżeli między stronami istnieje osobne porozumienie co do terminu wypowiedzenia i zwrotu przedmiotu najmu lub dzierżawy, wypowiedzenie musi nastąpić w tym terminie;

b) jeżeli niema takiego porozumienia, tam, gdzie wydane pod tym względem przepisy, a z braku tychże odrębne zwyczaje miejscowe ustanawiają pewne dni w roku do opróżnienia przedmiotów najmu i dzierżawy z oznaczonemi terminami wypowiedzenia, wypowiedzenie musi nastąpić przed upływem ustanowionego terminu;

c) we wszystkich innych przypadkach musi się najmy i dzierżawy wypowiadać w następujących terminach: dzierżawy przynajmniej na sześć miesięcy, najmy roczne albo najmy,

które wedle umowy mają trwać dłużej niż rok, przynajmniej na trzy miesiące, najmy umówione na dłużej, niż miesiąc, lecz na krócej, niż rok, przynajmniej na czternaście dni, wreszcie wszelkie inne najmy przynajmniej na ośm dni przed czasem, w którym przedmiot najmu lub dzierżawy winien być oddany lub odebrany.

§ 3. Umowy najmu lub dzierżawy może tak wynajmujący lub wydzierżawiający, jak i najemca lub dzierżawca wypowiadać sądownie lub pozasądownie.

Przeciwnik, który sądzi, że wypowiedzenie nie jest prawne lub skuteczne, może wnieść pozew z Art. 228 kod. proc. cyw.

§ 4. Wypowiedzenie sądowe można połączyć z pozwem o oddanie albo odebranie przedmiotu najmu lub dzierżawy.

Uwaga. Analogiczny przepis, zawarty w Art. 387 kod. proc. cyw. będzie tam skreślony.

§ 5. O ile nie zachodzi przypadek w § 4 przewidziany, wypowiedzenie sądowe wnieść należy do sądu grodzkiego miejsca położenia przedmiotu najmu lub dzierżawy pisemnie lub ustnie do protokółu sądowego przy oznaczeniu przedmiotu najmu lub dzierżawy oraz określeniu czasu, w którym najem lub dzierżawa ma się kończyć.

Sąd zarządzi doręczenie pisma względnie odpisu protokółu stronie przeciwnej.

§ 6. Aby wypowiedzenie było skuteczne na najbliższy termin, musi być przed upływem terminów oznaczonych w § 2 do sądu wniesione i doręczone. Wypowiedzenia, wniesione po upływie tych terminów, sąd uchwałą odrzuci z urzędu.

Wypowiedzeń, wniesionych przed początkiem umownych lub ustawowych terminów wypowiedzenia, nie można odrzucić tylko z tej jedynej przyczyny.

§ 7. Wypowiedzenie zasądowe nastąpić może przez notarjusza lub w inny sposób przy odpowiedniem zachowaniu przepisów §§ 5 i 6.

§ 8. Umowy najmu lub dzierżawy, które gasną przez upływ czasu bez potrzeby wypowiedzenia w celu rozwiązania

umowy lub zapobieżenia milczącemu odnowieniu, odnawiają się milcząco przez to, że najemca lub dzierżawca dalej używa lub użytkuje przedmiotu najmu i dzierżawy bez sprzeciwienia się wynajmującego lub wydzierżawiającego (§ 1114 k. c.), jeżeli w ciągu miesiąca po upływie czasu najmu lub dzierżawy, a w umowach, które pierwotnie zawarto na krótszy czas, niż na jeden miesiąc, w terminie odpowiadającym połowie pierwotnie umówionego czasu, nie wniósł ani wynajmujący lub wydzierżawiający pozwu o oddanie, ani najemca lub dzierżawca pozwu o odebranie przedmiotu najmu lub dzierżawy.

§ 9. Ferje sądowe nie mają wpływu na rozpoczęcie i bieg terminów w § § 2 i 8 określonych, a również z powodu zaniedbania tych terminów niema przywrócenia.

§ 10. Jeżeli wyrok, zasądzający pozwanego na oddanie lub odebranie przedmiotu najmu lub dzierżawy wydany został w chwili, gdy czas najmu lub dzierżawy już minął, natenczas w stosunkach najmu orzec należy w wyroku, że oddanie lub odebranie ma nastąpić natychmiast; w stosunkach dzierżawy można w tym celu wyznaczyć termin nieprzekraczający ośmiu dni.

Jeżeli czas najmu lub dzierżawy jeszcze nie minął, należy oznaczyć czas do oddania lub odebrania stosownie do istniejących pod tym względem osobnych przepisów o terminach opróżnienia przedmiotów najmu lub dzierżawy, a w braku takich przepisów, oznaczyć ten czas stosownie do miejscowych zwyczajów.

Jeżeli nie istnieją także takie zwyczaje, a chodzi o najem, sąd zarządzi, że opróżnienie należy rozpocząć najpóźniej trzeciego dnia przed upływem czasu najmu, że w południe tego dnia należy odstąpić odbierającemu odpowiednie miejsce na przechowanie części jego ruchomości i że całkowite opróżnienie i oddanie przedmiotu najmu ma nastąpić do południa ostatniego dnia czasu najmu. Jeżeli chodzi o dzierzawę posiadłości ziemskich, na których znajdują się budynki, sąd zarządza, że opróżnienie należy rozpocząć najpóźniej ósmego dnia przed upływem czasu dzierżawy i że do południa tego dnia należy odstąpić odbierającemu odpowiednią ilość ubikacji na przechowanie ruchu-

mości i rozpoczęcie gospodarstwa, a całkowite opróżnienie i oddanie przedmiotu dzierżawy ma nastąpić do południa ostatniego dnia dzierżawy. Wreszcie przy innych dzierżawach należy rozporządzić, że opróżnienie i oddanie przedmiotu dzierżawy ma nastąpić do upływu czasu dzierżawy.

Trzeci względnie ósmy dzień przed upływem czasu najmu lub dzierżawy oblicza się w ten sposób, aby dzień rozpoczęcia i dzień opróżnienia przegradzały całe dwa względnie siedm dni kalendarzowych.

Na podstawie prawomocnych wyroków można dozwolić egzekucji, skoro tylko upłynął termin, w którym zgodnie z poprzedzającemi ustępami należało całkowicie opróżnić i oddać przedmiot najmu lub dzierżawy.

§ 11. Postanowienia § 10 stosuje się także wtedy, gdy bez poprzedniego sądowego lub zasądowego wypowiedzenia wskutek pozwu wyrokiem uchylono lub uznano za zgasłą umowę najmu lub dzierżawy.

§ 12. Prawomocne wyroki, któremi orzeczono obowiązek pozwanego do oddania albo odebrania przedmiotu najmu lub dzierżawy, tracą skuteczność prawną z wyjątkiem orzeczenia co do kosztów, jeżeli w przeciągu miesiąca po nadejściu czasu w wyroku oznaczonego nie postawiono wniosku o egzekucję.

§ 13. Powyższe postanowienia. stosują się także do umów, określonych w § 1103 kod. cyw. Takie umowy uważa się w rozumieniu niniejszej ustawy za umowy dzierżawne.

§ 14. Przepisy niniejszego artykułu nie naruszają odmienych postanowień ustaw o ochronie lokatorów, o ile w poszczególnych przypadkach ustawy te mają zastosowanie.

Art. XXXVI.

Przepisy o środkach prawnych od uchwał sądów II instancji w postępowaniu upadłościowem, układowem i egzekucyjnem pozostają w mocy w dotychczasowej rozciągłości.

Art. XXXVII.

Utrzymuje się w mocy przepisy §§ 1, 2, 3 i 5 rozporządze-

nia austr. Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 8 czerwca 1857 Dz. U. P. Nr. 114 o postępowaniu przeciw pisarzom pokątnym z tą zmianą, że za pokątne pisarstwo orzec należy karę do pięciuset złotych lub areszt do trzech tygodni.

W razie nieściągalności kary pieniężnej, stosować należy odpowiednio przepisy Art. X niniejszej ustawy, odpada jednak ograniczenie do dziesięciu dni kary aresztu w miejsce kary pieniężnej.

Przeciw orzeczeniu skazującemu na karę za pokątne pisarstwo służy skazanemu rekurs w myśl postanowień Art. 414 do 418 kod. proc. cyw.

Art. XXXVIII.

Uchyla się dekret nadworny z dnia 14 marca 1806 austr. Zbioru Ust. sąd. Nr. 758, wyłączający z zakresu działania sądów wszystkie spory przeciw urzędnikom państwowym z powodu ich czynności urzędowych.

ROZDZIAŁ IV.

Przepisy obowiązujące w okręgach Sądów Apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu oraz Sądu Ziemskiego (Okręgowego) w Katowicach.

Art. XXXIX.

Przepis art. 31 kod. proc. cyw. ma zastosowanie także w przypadku dochodzenia długu rentowego.

Art. XL.

Przeciw związkowi, nie mającemu zdolności prawnej, można wytaczać pozew; związek taki posiada w procesie stanowisko związku mającego zdolność prawną.

Art. XLI.

Pozostają w mocy przepisy niem. kodeksu cywilnego o przysiędze wyjawienia.

Art. XLII.

Przepis Art. 214 p. 1 i Art. 217 kod. proc. cyw. stosują się odpowiednio także w przypadku, gdy w toku procesu między dziedzicem poprzednim, a osobą trzecią o przedmiot należący do dziedziczenia następnego, zajdzie wypadek dziedziczenia następnego, a dziedzic poprzedni był uprawniony do rozporządzania przedmiotem bez przyzwolenia dziedzica następnego.

Art. XLIII.

§ 1. Wyrok prawomocny jest skuteczny także przeciw tym sposobem, które po rozpoczęciu stanu sprawy toczącej się, stały się prawnymi następcami stron albo uzyskały posiadanie spornej rzeczy w ten sposób, że jedna ze stron, lub jej następca prawny stali się pośrednimi posiadaczami.

Przepisy ustaw cywilnych na korzyść tych którzy prawa swe od nieuprawnionych wywodzą, mają odpowiednie zastosowanie.

Wyrok, dotyczący roszczenia wynikającego z wpisanego ciężaru, rzeczowego, hipoteki, długu gruntowego lub rentowego, jest w razie pozbycia obciążonego gruntu skuteczny co do tego gruntu przeciw następcy prawnemu także wówczas, gdy ten nie wiedział o stanie sprawy toczącej się. Przeciwko nabywcy grunty, pozbytego w drodze przymusowego przetargu, wyrok ma skutek tylko wtedy, gdy stan sprawy toczącej się został zgłoszony najpóźniej na terminie wyznaczonym do przetargu przed wezwaniem do składania ofert.

§ 2. Wyrok wydany w procesie między dziedzicem poprzednim, a osobą trzecią co do roszczenia, skierowanego przeciw dziedzicowi poprzedniemu, jako dziedzicowi, lub co do przedmiotu należącego do dziedziczenia następnego, ma skutek wobec dziedzica następnego o tyle, o ile stał się prawomocnym przed nastaniem dziedziczenia następnego.

Wyrok, który był wydany w procesie między dziedzicem poprzednim, a osobą trzecią co do przedmiotu podlegającego dziedziczeniu następnemu, ma skutek także przeciw dziedzicowi

następnemu, o ile dziedzic poprzedni ma prawo rozporządzać owym przedmiotem bez przyzwolenia dziedzica następnego.

§ 3. Wyrok wydany w procesie między wykonawcą testamentu, a osobą trzecią co do prawa podlegającego zarządowi wykonawcy testamentu, ma skutek także dla i przeciw dziedzicowi.

To samo dotyczy wyroku, wydanego w procesie między wykonawcą testamentu, a osobą trzecią, co do roszczenia, skierowanego przeciw spadkowi, jeżeli wykonawca testamentu jest uprawniony do prowadzenia procesu.

Art. XLIV.

Ustna umowa na sąd polubowny gaśnie, jeżeli do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy na jej podstawie wyroku sądu polubownego nie wydano, lub ugody przed tym sądem nie zawarto.

Art. XLV.

Przepisy niem. procedury cywilnej o postępowaniu w sprawach małżeńskich, pozostają w mocy ze zmianami, przewidzianemi w Art. V niniejszej ustawy.

§§ 606, 626 i 635 niem. procedury cywilnej uchyla się.

ROZDZIAŁ V.

Przepisy przechodnie.

Art. XLVI.

W braku przepisów odmiennych proces cywilny wszczęty w sądach przed dniem wejścia w życie kodeksu procedury cywilnej oraz niniejszej ustawy, rozpoznawać należy aż do ostatecznego ukończenia wedle przepisów dotychczasowych.

O wszczęciu sprawy decyduje dzień, w którym wpłynął do sądu pozew lub inne pismo rozpoczynające postępowanie.

Art. XLVII.

Jeżeli w chwili wejścia w życie kodeksu procedury cywilnej pozew już wniesiono, a sprawa toczy się jeszcze w sądzie I instancji, wówczas wolno, na zgodny wniosek stron, postawiony w piśmie lub ustnie do protokółu, proces prowadzić dalej według przepisów kodeksu procedury cywilnej przed sądem właściwym przy zużytkowaniu już zebranego materjału procesowego.

Art. XLVIII.

Skargę o wznowienie postępowania rozpoznawać należy wedle dawniejszych przepisów, jeżeli wedle nich sprawę rozstrzygnięto.

Art. XLIX.

Do skarg przeciw wyrokom polubownym, wydanym przed dniem wejścia w życie kodeksu procedury cywilnej, stosować należy przepisy dotychczasowe.

Art. L.

Trzechletni okres czasu, przewidziany w Art. 222 kod. proc. cyw., liczy się od dnia wejścia w życie tego kodeksu. Na obszarze jednak Sądów Apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie liczy się ten termin od daty zawieszenia postępowania w myśl Art. 689 ros. ustawy postęp. sąd.

Art. LI.

Wykonanie kodeksu procedury cywilnej oraz niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Sprawiedliwości w porozumieniu z właściwymi Ministrami.

O ileby do czasu wejścia w życie powyższych ustaw nie wydano wszystkich potrzebnych rozporządzeń wykonawczych, stosować należy odpowiednio przepisy dotychczasowe.

UWAGA.

Kodeks procedury cywilnej oraz ustawa zaprowadzająca nie naruszają przepisów, zawartych w procedurach i innych ustawach dzielnicowych, a tyczących się postępowania zachowawczego (niespornego) zabezpieczającego, egzekucyjnego i wywoławczego.

Postanowienia, uzgadniające te przepisy dzielnicowe z przepisami kodeksu polskiej procedury cywilnej zamieszczone będą w osobnej noweli, która jest dopiero w opracowaniu przez Komisję Kodyfikacyjną.

W noweli tej będą również zamieszczone tymczasowe, jednolite dla całego Państwa przepisy o uznaniu i wykonaniu wyroków oraz innych tytułów, wydanych względnie powstałych zagranicą.

„Komisja Kodyfikacyjna" ukazuje się zeszytami w miarę nagromadzonego materjału. Cenę pojedyńczego zeszytu oznacza się w stosunku do liczby arkuszy.

Ogólnego zbioru № 31.

Wydawnictwo urzędowe Komisji Kodyfikacyjnej.

Tłoczono w Zakł. Graf. Prac. Druk., Sp. z o. o., Warszawa, Nowy Świat 54. Tel. 15-56, 242-40.

Druk ukończono dnia 9 grudnia 1927.